

ANA ITERANIBA TE BETEBEKE

RONGORONGO MAN TE KAIRIIRI N TE AONO

Anganano n te tamnei man ana tabo n Tangoboki te Bwabiriki Abeati

Unimwaane Quentin L. Cook

Ai kakukureira te mena ikai ma Angkami aomata aika itiaki man abwamwakoron te Betebike ao ma Unimwane James ao Titita Linda K. Burton. A tia n anga aia taetae ae rangi n tamaroa. A tia n anga ae mwaitin nakon taian taetae irouia membwa n aia beretitentii bootaki ni buobuoki aika roko. Titita Burton e konabwai ao e raonaki n te tamnei. Ti rang kukurei ibukin ana mwakuri. Unimwaane Hamula bon te rao ae tamaroa ao te beretitenti ngkoa n Aanon te Betebike.

I kataua bwa bon teuana te kakabwaia ni maiu n riki bwa te Beretitenti n Abwamakoron Aanon te Betebike man Aokati 1998 nakon 2001. Imwain anne I mena n Ana Beretitentii Aanon Biribin inanon uoua te ririki ao ni kabanea au tai ae tamaroa n abwamwakoron te Betebike Meang. Inanon te maan ae nimaua te ririki I kaitibo ma kain te aro inanon te Betebike ni kabuta. I a tia ni mena ni mwaitin abwamwakoro are a karekea te kanakobwana aio. Kakaokoron ao ikotakiia membwa n au iango a rangi n anai nano Ikotakia Polynesian, Melanesians, Micronesian, Pakeha ao tabeua ni katobibia te aonnaba a katiteunaaki inanon ana euangkerio Iesu Kristo e rang kakukurei.

Unimwaane L. Tom Perry e kantani ngaaki bwa e na ira ana kanakobwana

Aanon te Betebike. E naki kona ni mena iraikira n te bwai ae riki aio. E butiai bwa N na kaota ana tangira, ana kamauri ao ana kaotioti n raoiroin Iesu Kristo nakoimi ni kabane. E baronga aron katean te moan stake iaon Tarawa ao Guam. Ngke te marine ae te kairake ngaia, e kamwakuraki i Saipan ao tabeua abamwakoron te Betebike Meang. Ngkai te Abotoro

Kakaokoron ao ikotakiia membwa n au iango a rangi n anai nano Ikotakia Polynesian, Melanesians, Micronesian, Pakeha ao tabeua ni katobibia te aonnaba a katiteunaaki inanon ana euangkerio Iesu Kristo e rang kakukurei.

Unimwaane
Quentin L. Cook

ngaia, e a tia ni mwananga nakon mwaitin abamwakoron te Betebike Maiaki. E tangiriia ao e karineiia kaain te Betebike.

E korakora au ururing ao tatangiran abamwakoro aika ti tia ni kawarii. Te mwananga mai Majuro nako Guam ao abamwakoro ni kabane i marenana bon te moan tai ae I roko iai n abamwakoron te Betebike. Ma imwiina I kawara e Betebike ni kabuta. I rang karekea te kukurei.

N na tibwauai tabeua namakin aika rianako aroia ake I karekei ngke I mwakuri imwain ae I roko nakon oin au taetae. Iai bubua namakin aika I atia n rinanoi N rinei ma iai. Ma te namakin n tatabeua are I a tia n rineia e na kaota katein anuan te tamnei ae kamimi are I atia n kunea ibuakomi aomatan te Betebike aika Itiaki. Taian reirei are anga a bon rangi n rianako.

Ngkai mwaitimi bon taan rairaki aika boou nakon te euangkerio, iai mwaitin aika nakoraoi aika tia n riki bwa membwa n te Ekaretia inanon rooro aika mwaiti. I uringa abamwakoron Austral I kokoaua bwa bon Rurutu. Te ataeinaine ae tebwitabun ana ririki e tabe n taetae ao e kaotia bwa ngaia te kaitiu a roro ni membwa n te Ekaretia. Kaain ana utu a tia ni kaaina te Ekaretia inanon ae raka iaon 150 te ririki n te aba naba anne. Ana bakatibu a rairaki nakon te

Ataeinainen
Biti n tataro

Ekaretia ngke Addition Pratt ao toana a mwakuri ikekei n te 1840 tabun. Aio imwaiia aomata ngkoa aika Itiaki n te U.S. ao i Eurobe ngke a mananga nako Salt Lake City. E rangi n mataai ma rongorongan te Ekaretia, taian boki aika tabu, ao burabeti ao abotoro n te tai aei ngkai n aekaiia ririki aika raka iaon tebwi ma tenua ko kona n noria i Salt Lake City. E buokai ni kamatataai bwa iai taan tia roko iaabami ao rinanon Aanon te Betebeke are booraoi nako iai ke raka nakon are I ataia.

Te Kauoua n namakin ae I kan tibwaia bon mai Savaii i Samoa. Ngke I mena ikekei taan kairiri n te aba e rangi n ota ao n itiaki bwa Samoa e karinea inaomatan te aro. E ngae n anne, tabeman Matai (ke uea n te aba) n taabo riki ake a raroa ake a ttau taikan te kaawa bwa te katei e karekea te kariaia aron kanakoaia taian Moomon man te kaawa. Temanna te Matai e uota te rongorongo anne nakon mweengana nakon buuna. E taekina te bwai ae riki ao e taku nakon kaain abana. "Ngaira naba unimwanen te kawa aio. Ti riai n kaitaraa Tamara are i karawa n te tai ae waetata." E a manga taku, "E roko namakinaia Aomata Aika Itiaki bon te aro ae koaua." E kaea kain abana bwa titebo ma ana namakin. A uaia ni motikia bwa n onea mwiin tiainakin te bubuti a na kaoia mitinaren te LDS n reireiniia aia utu nako. Mwaitia kain aia utu a kaaina te Ekaretia. Te boto ni iango ae kaotia bwa a mwaiti kaain te Betebeke bon koraki aika iai irouia raraia ni kakoaua ao a kairaki n te aro n tamnei nakon rimwian Iesu Kristo ao Ana euangkerio ae kaokaki. I tangira te koaua anne bwa te moan kibu ni moan ana tiekitin Doctrine ao Covenant e taekinna ni kamatata nakoia aomata "bwa iaon abamwakoron marawa" Inanon 2 Nibwaai 10:21 e kangai, "Ma ke e na korakora ana kakabwaia te Uea nakoia ake a mena iaon te aba, i marawa." I kakoaua bwa te kabanea n tamaroa iaoni kawaina n roko ibukiia membwa n aanon te Betebeke.

Te kateniua n taneiai e kaota namom nanganano. N Tuun 2000 e katabua Temboran Suva Biti Beretitenti Hinckley. Ngai ma Titita Cook ti kaitibo ma ngaia i New Caledonia ni mwanagara nako Biti are mai imwaaina. E a tibwa tia ni katabua Temboran Melbourne Aotiteria. Temanna te turaiwa are e kaitibo ma ngaira i New Caledonia bon te Tari Mou Thom. Te utu aei a roko mai Tahiti. E kinaia te utu aei Beretitenti Hinckley inanon 40 te ririki. Ngke e ataia Beretitenti Hinckley bwa antai ana turaiwa e a moanna n tang. Taman te Tari Mou e a tia ni kaboo nakoi ana bwai ni kabane ao ngkanne e a mwakuri n te tabo ni karao mwane i New Caledonia bwa e aonga n tau ana kataumwane ni kakibaiia ana utu nako New Zealand bwa a aonga ni kabaeaki n aki toki n Temboran Hamilton New Zealand ae e a tibwa kateaki. E tuangiira Beretitenti Hinckley bwa aia onimaki ae korakora kaain te aba e anganiiia te kariaia ni karaoi anganano ibukin katean abanuean te Uea. Beretitenti Hinckley e tibwa nakoira ana koaua bwa teuana bukina ngkai e kaungaiia burabeti ni boong aikai te Uea ni katei taian tembora ni kabuta te aonaaba bwa aonga n reke aia tai kaain te aro ni karekei kakabwaia man te tembora n akea te karawawataaki ma te anganano.

Te kaaua n taneiai e moanaki ngke a moan roko ara moan mitinare i French Polynesia n 1844. Temanna te tia kairiiri ae rangin karineaki bon Reverend Charles Barff man te Bootaki ni Mitinare i London.

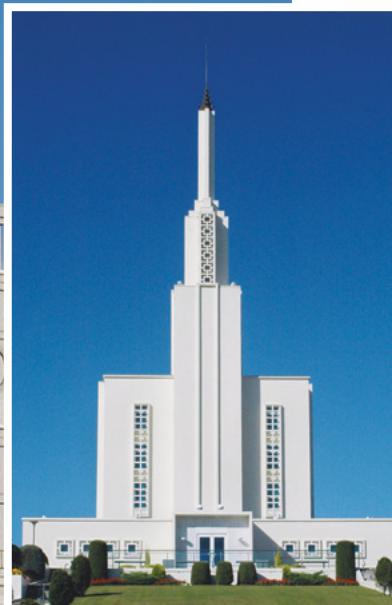
Ara tia koroboki ngke I Beretitenti n te Aono bon Allen Christensen. E a moanna ni ukoukori taian rekooti ao n titiraki ni kan noorai ngkana kanoan Reverend Barff a kaaina te Ekaretia.

E kunea bwa temanna kanoana, Oscar Barff, bon kaain te Ekaretia. Ngke ti titirakina te Tari Barff ibukin rairakina, e karakinna bwa e kanga ni kabanea 18 namwakaina ni kamatebwai ao n tataroakina te euangkerio. E a moanna n roroko n taromauri. N te maungatabu n te nakoanibonga ae tararuaki iroun Unimwaane (Pah leh two ah), are ngaia te tia tei mai Tonga, e bon riingaki iroun te Tamnei ngke e taetae (Pah leh two ah), “Baai ake ko a tia ni kamanenai n oroiia iai natimi a na kamanenaaki ni kakabwaiia iai natimi.” E rootaki nanon te Tari Barff, e butimwaea te reirei, ao ni kaaina te Ekaretia.

E bon kakukurei bwa n te tai are ti mena iai i New Caledonia Ngai ma Titita Cook, I tibwa kaitiboora ae koaua ane oti ieta. Imwiin te bootaki e a kaoti temanna te aine are boni kanoan Reverend Barff. N te bong are imwiina e tibwa nakoira tabeua rongorongan ana utu.

N tabeua katei, e aki boou iroun te buu te mwaane ke te buu aine n un n oreia buuna ke natina. Tabeman a teimatoa ni kitarai bwainikirinaakia n ami taeka. Te katanoata nakon te utu e tuangiira, “Naake a bwainikiriniia buuia ke natia n te taina a na tei ni bukinaki imatan te Atua.”

Iangoia inanom bwa n aki tabe ngkana am karo a oreiko ke a aki, kam

TE UTU TE KATANOATA NAKON TE AONAABA

TE MIAN BERJITIENIH AO TE KAUNTRA N ABOTORO AKE TENGAGU MA UOMAN N
ANA EKARETIA IESU KRISTO IBUKIA AOMATA AIIKA ITIAKI NI BOONG AIIKA KAITIRA

*N*GAIKA, TE MOGAN BERKETINTIIN as le Kauzura n Abotoro aka Trungam ma Uenan n Ara Ekaneria lewu Kristo Rorika Acerita aka fiksi ni Boeng aka Kauza, li Tataracata ma te kauztarangka sa ubis ibwa te maredzi iranwane. Iwunwane ak te aline e katabalih iiron le Arau no te olla bor te bawat te kakowatu nakan arsa basa-baser te Tai Kataklikhi ihukun amisa Natin.

NI KASANE AOMATA—mwaane ao sine—a kartakdi ni kabiliengen li Ataa. Ngala si kartabemuriansuko bon naati mwaane ao alaa alfa tammil aika ta tangiki insru ala karo aike li kataswa, acy n aron amne, ngala ni ntatbensuia li ariua se mowas ty kartakdi ake te takatansu n aron balewan ariua li he aro in ariau. Te Mwawane li Alek-

bon ngala cincin amanah berantara ntu maha ntu Tamwele, ntu Rabwata, ntu Kinahim ntu Laurentiusinga acilok boldina.

NITI MAJU AKE BAWAIN TE MAJU N TE AONAJABA,
nati irrawane ac aine adka tamasi a atasi ac a tawonan
te Atua Bwa Tawasi ac Aleka Tokira ac a bintangas ac
Aba bulusne te aro ac Natina ac kora ni Lareket te
Dwata ac te irika wa te sara ac ni Kurekota sara statua n
pocobua ni rikinakar nukun te koronac ac ni tokina amu

Ti KATANGATA acon te mala ac minnate are e karrickaki (ai bwa e karracki) n're esistengue se tabu. Ti karratou tabou te mala no kallawakina lassion. Ana babaline te Ataa se akun tekina.

Te mwaani ennumua te ai ennumua ai tabua es minnhaq as tu tabua tangira es ta bisekka iben tua ibislaq matua. Atas bora waai tħaliex iben (Taban Anzer 227). Iu tabua lau as tabu niskawda matua li te tangira u lu lekkor, ni karesi waai (boksi karrimha) es ja ħalli as tabu es minnhaq, n'restiera tangira as il-bekseb (ħallu sennejha) boksi, li karawanha fuu te Atas, as il-riwta bissi aktar u kienikha fuu tiegħi haddi aktar li minnha. Masa nneha as-sittemmha allura - it-tin ja-karos - as-sittemmha bissi aktar minnha li Atas boksi karawan minnha aktar.

Te ħalli riki in tabu ross te Atas. Te marej arranġiem

...tanakidori ngaga na ngaga bawabat.
T. KANAKO IRANKANAKA senata, aye eri
tanakidori na abetin te tantaikan baabo nakebewa na
tanakidori them akut ale a kanakso bwa ana katerate-
mbo ai na kamata te utu-beti ngaga aye te batasenata.

Kaain te aro i Tonga

na aki oro ke ni bwainikiriniia buumi
ke natimi n ami taeka.

Te kanimaua n taneiai bon teuana ae N na tibwaia n au moan maroro n te maungatabu ni kabuta ngkai kaain te Kooram n te Tengaun ma Uoman. Bon taekan te onimaki ao te maiu n tamnei are I kunea i Tonga. Ngai ma Titita Cook ti mena i Vava'u n abama-koron Tonga n te tai ae iai bukina. I a tibwa maroroakina irirakiia burabeti n te tetere n ana maungatabu ni kabuta te titeiki. N tain te katawanou imwiin te maungatabu, I tekateka i

rarikin te tamanuea ae e a kara. E kaota kukureina n ongora n te baere taekinna te burabeti. E anganaki te karaki are imwiina. Vava'u, bon te abamakoro ae uarereke, e kakarau teutana, ma n tabetai e matoatoa te rongo. Iai matabaiawa ke manokun te aba, are e taraa, ni bwaoua nako nanon te aba iaan tabuki aika kakang. Ngkana e toki te rongo n te kaawa manga akea te ran, tii iai teuana te kawai ni kona ni karekea te ran ae boou ao n teimatoa ni maiu N tienture aika nako a tia ni kunea te

ran ae boou are e tiinako man taian
bwaa inanon te maunga ao ni kaoti
n tabeua taabo i taari.

Mmwaane mai Tonga a borau nako n aia booti aika uarereke ma aia mata ikawai ae wanawana e tei iaon te booti n tarataraa te tabo ae riai. Mwaane aika korakora inanon te booti a tei n tauraoi ma konteina n tebo ae naano i taari. Ngke a roko raoi n te tabo are a kantaninga, temanna te mwaane ae wanawana e tabekii baina nako karawa. Anne te kanikina. A bon mata ataei a

tebonako naba nakon are nano n aron are a kona man te booti ao a kanoai aia konteina n te koburake n ran ae boou. Te tamanuea aio e kabotaua katein te aro ni kamaiu nakon te ran ae maiu n ana euangkerio Iesu Kristo ao aomata aika wanawana nakon Ana burabeti te Atua ikai n te aonnaba aei. E taekinna bwa te ran e itiaki, e boou ao, ni bon arona ni kamaiu ma e aki bebete kakaiana. E aki noria te mata ae aki taneiai. E tangiria te tamanuea aei ni kan atai bwaai ni kabane ake a reirei te burabeti ao abotoro.

Au moan mwakuri bwa N na kaongoi ngkami bwa tera aia reirei te Moan Beretitentii ao aia Kooram Abotoro n te Tengaun ma Uoman n te tai aei. Te bwai ae kakawaki bon korakorara n onimakinan Tamara are i Karawa ao inanon Iesu Kristo ao Ana mwakuri ni Kamaiu inanon kawakinan te bong ae te Tabati n te ekaretia ao n te mweenga. Oin kaatuan ara kataneiai ibukiia Kaitingaun n te mau ngatabu aei boni iaon te toa ao kawakinan te bong ae tabu ae te Tabati.

I rangi ni kukurei bwa Unimwaane Hamula e anga kakawakin kaetieti iaon uoua bwai aika kakawaki n aron taromauriakina. Nanora ao ara tataro ngaira kain te aro e riai n reke ioura te atatai n tamnei ae e onoti n tain te toa ni katurua iangoan Iesu Kristo ao Matena.

Ni kabanean ana kauoua ni bong ni maiu ni mwakuri te Tia Kamaiu imwain matena i Korokota a bon matoatoa ni kamimi ao kawai tabeua n aron iangoakia. Ao a mwaiti bwa tera aron kawairae ake tokina n

aron te bwai ae riki n te Kaabong ao n te Kanimabong, te bong are tauraki iai Kristo. Te kabanea n Amwarake, Te Toa are te Riao, "e karoaki bwa kanuringan kamaiuakiia Iteraera man tautoronakiia," e moanaki n tairikin te Kaabong. Otenanti ao tuua aika a rangi ni boongana a karoaki n te Kabanea n Amwarake. E kabwarabwara otenantin te toa te Tia Kamaiu. E ataia bwa e na uruaki rabwatana. E anaa te kariki, kabwaia ao n tabeutaia, ao n anganiia Ana reirei, ao e kangai "Rabwatau aei, ae I anga i bukimi: kam na karaoa aei bwa kanuringau" (Ruka 22:19). E ataia bwa rarana e na kawawaeki, ma ngaia are E anaa te mwangko, ao e atonga te taetae ni kakabwaia, ao e anganiia ake a bootaki, ao e kangai "Te mwangko aei te berita naba ngkai inanon raru" (Ruka 22:20), ae kawawaeki ibukini buure (Mataio 26:28). N te aro aei, Te Tia Kamaiu E a karaoa te toa.

E karaoa naba te toa Iesu ngke E kawariai taian Nibwaite. (3 Nibwaai 18)

E reirei te toa bwa a na anga "nakoia aomata aika kaain au ekaretia, nakoia aomata ni kabane ake a karoaua ma ni babetitoaki n arau" (3 Nibwaai 18:5).

"Aio kakoroan au tua, ao e na riki bwa te bwai ni kakoaua nakon te Tama bwa kam na karaoa are I a tia n tuangkami. (3 Nibwaai 18:10)

"... Ao ngkana kam aki toki ni uringai ao e na memena Tamneiu iroumi" (3 Nibwaai 18:10–11).

N te tai aio kanoan te tataro n toa kanoana taian reirei ake a bongana ngkana ti karaoi otenanti n te toa.

Te moan, ti kana te toa ni kauringa rabwatan ao raraan Natina. Kauoua, ti kakoaua nakon te Atua te Tama ae akea tokina bwa ti kukurei ni katoka iaora aran Natina ao n aki toki ni Uringa. Imwiin kabouan ara berita, ti kataua naba ni kawakin Ana tua. Katenia, Tibwatibwakin te toa bon te namakin n tamnei are kairira nakon Uringakina, kawakinan Ana Tua, ao Tamneina e mena ioura.

N te aro bwa ti na karaoa te bootaki n toa bwa e na korakora namakinan te tamnei, iai teniua tuua aika kakawaki ae ti na ururing, Te Moan, Ike e riai, kataua bwa e na karoaki moa te botaki n toa inanon wakin te taromauri. Ataei ao aia utu a na roko ma te tauraoi ao n taromauria Tamara are i Karawa ao te Uea ae Iesu Kristo n te itiaki.

E kabwarabwara otenantin te toa te Tia Kamaiu.

Kauoua, Ngkai te Bitiobi e mena irouna kingin te nakoanibonga ni kaira mwakurin te Ekaretia inanon tian ana uoote, e na karaoia moa inanon te uoote kauntira. Teuana te kawai ae kona ni karikirakea namakinan te tamnei inanon te uoote ae bwanin bon kamanenaan te uoote kauntira n te aro ae mwaatai. Te Moan Beretitentii ao te Kooram n Tengaun ma Uoman a tangira te borokuraem ni botakin te toa n rinanoaki raoi teuana namwakaina imwaina ao ni katamaroa inanon te uoote kauntira nakon are tii n botakin te bitiobiriki. Rinanon te kawai aei e na katamaroaki man aia iango titita ao taan kairiri n te nakoanibonga ake membwa n te kauntira. Aio ae na karika korakoran namakinan te tamnei are na katauraoaki ni katoaa botakin te toa.

Kateniua, bwaai aika a aki tau man te waaki ni kairiri n aron katanoata

ao tabeua riki are e kararoaira man te Tamnei a na aki karaoaki n tain botakin te toa.

Kaaua, ti rangi n tabeaianga bwa titeiki beretitentii, bitiobiriki, taan kairiri ni botaki ni buobuoki, ao a mwaiti riki membwa aika kakaonimaki ake a mwaiti tabeia n te Tabati ao inanon te wiiki. Akea ara buobuoki ae tau n aron kakoroan nanon tabemi. E ngae n anne, ti kaungai ngkami ni kabebetei n aron angaia ae riai. Kam kona ni kabobonga aio rinanon te bootaki, kabeabeanakin (moa rinanon taian uoote kauntira), ao ni iai tii temanna te membwa n te beretitentii ke te bitiobiriki ae na irii bootaki akanne. Te kouru bwa kamanenan te tai n ae riai. N tiekitin 3.3.3 n te *Aeniboki 2* e kangai, “Inanon uoote tabeua, a aki toki n onimakiniia bootaki n aomata aika uarereke n anga mwakuri ni ibuobuoki nakoia kaain te nakoanibonga

ao mataniwin bootaki. Aio e kona n rangi ni karawawataia membwa tabeman aika teimatoa n aia onimaki.” Ti kaungai ngkami n rinanoa mwakoro 17 n te *Aeniboki 2* “Katiteboaki ao Kangaraoaki” ibukin katautau iaon kabebeteana.

I uringa ma te kakaitau ae batu ana reirei Unimwane L. Tom Perry ae anga inanon 1975 ngke I moan weteaki bwa te kauntira inanon te titeiki beretitentii. E a manga kateii tabeua titeiki, ao e reireiniia titeiki beretitentii aika boou aikai ao membwa bonganan riain te boraoi i marenaiia utu, mwakuri, ao taben te Ekaretia. E taku imwain weteana bwa te Mataniwi ni Kabuta ngke te beretitenti ngaia n te Boston Titeiki, ao e kabwarabwara ana waaki.

E bon aki tii tebo ma are iroum, ma e taku bwa n tairiki ni katoa Moanibong a kakaonimaki ni karaoa aia botaki ni utu. N tairikin te Kauabong ao te Katenibong e kakoroi katabeana nakoia ana tia mwakuri ike e mwakuri iai bwa te tia kakoroi bukin baire ao n tararua ae rietata. Tairikin te Kaabong e kataua ibukin tabena ni kairiri n titeiki. Kanimabong e kataua n ana karenta bwa ena tiku mangaia n te tairiki ma kain abana. E a tia neienne ni kataua aia botaki ibukiia n te tairiki anne. Inanon ngainan te Kaonobong, e kataia ni kamanena ana tai ma natina ni bwaai ake tinanukin te Ekaretia. Tabetai tain te mwakuri, tain te takakaro are a katabeaki iai, ke bootakin te utu. Tairikin te Kaonobong e katabea ao e katauraoia ibukin tabena n te tabati ni kaoa te tamnei bwa e na mena irouna. E

*Kaain te
Ekaretia
i Samoa*

*Kaain te roronrikirake
n te aba ae Matiare*

karaoa ana kabanea ni kona ni moan taai n oki n te Tabati ni kamanena te tai ae kakawaki ni karinea te Tabati ma ana utu.

Ngaira ni kabane ake ti weteaki n te tai anne ti karaoa ara kabanea n tamaroa ni iri nanon ana reirei. Bon te kakabwaia ae korakora nakoira, ma bon te katoto ae kateaki ibukiia ni kabane taan kairiri ake tabeman n te aono. Te bootaki ni makuri n wetekira aika tabu, n aki mwanuokini ara utu, n aki mwanuokinia ara tia mwakuri ake buoka maiura bwa e na baeranti. Ti rang kakaitau nakon Unimwaane Perry.

Inanon 4.6.3 n te aeniboki ti a tua ngaki bwa ti na “karaurau ni kararao

karakaa uotaia tabeman ao utu (taraa Motiaeae 4:27; D&C 10:4). Taben temanna ae moan kakawaki bon nakon ana utu teuanne ke neienne . . . Ti na kakaaua te booraoi ae riai imarenan taben ana utu te membwa ao taben teuanne ke neienne inanon te Ekaretia.”

I a tia ni kamatebwaii booki aika tabu ao ni kabanea au tataro ibukin namakinan te tamnei are ti kantaningaia bwa kain te aro e na karaoaki irouia ni kawakinan te Tabati n te ekaretia. I rangi n ringaki ni karaoakin te toa ioun te Tia Kamaiu ibuakoia Nibwaite. Kam na uringa bwa e riki aio ni waetata imwiin karekeakin te tamnei ae kamimi are koreaki mwiina n te mwakoro 17 n te ka 3 Nibwaai.

E kaotia te Tia Kamaiu bwa E “tua ngaki ioun te Tama bwa e na tae-tae nako[ia].” “A tang, ao a karekea Taraana.” E taku, “E onrake nanou n te nanoanga ibukimi . . . ao a kaonaki n te nanoanga.” E kamaiuia aia aoraki. A bobaraaki “iwaena ao a taromauriia”; “a teboki waena n ranin mataia.”

Ao ngkanne a na tera te rongorongo ae moan te rianako n taian boki aika tabu, “e tua bwa a na uotia rake aia ataei aika uarereke” ao “aomata aika uanao . . . ana katorobubua iaon tano.” Ngkanne E “katorobubua i aontano [ao] e tangi n nanoanga iouna, ao e taku, Tamau, I nanokawaki ibukin aia bure aomatan te bata ae Iteraera.” Aio e taara n aekan te

aonnaba ae ti maeka iai n te bong aei. Te rongorongo ngkanne e kangai, "E tataro nakon te Tama, ao bwaai ake e tataroi a aki kona ni koreaki." E waaki nako te reekooti, "E aki noori te mata, ao e aki ongo te tatinga, mai mwaina, a korakora man kamimi bwaai ake ti noori ao n ongo ngke taetae Iesu nakon te Tama . . . Akea temanna ae kona ni kabotaua te kukurei are kaoni nanora n te tai are ti ongo ana tataro ibukira nakon te Tama." E taekinna, E taku: "Kam kakabwaiaki ibukin ami onimaki. Ao ngkai e a kororaoi kukureiu."

"Ao ngke e tia n atong taeka aikai, e tang, ao aomata aika uanao a taua mwiina, ao e anaiia natia aika uare-reke, temanna imwin temanna, ao e kakabwaiia, ao e tataro nakon te Tama ibukiia."

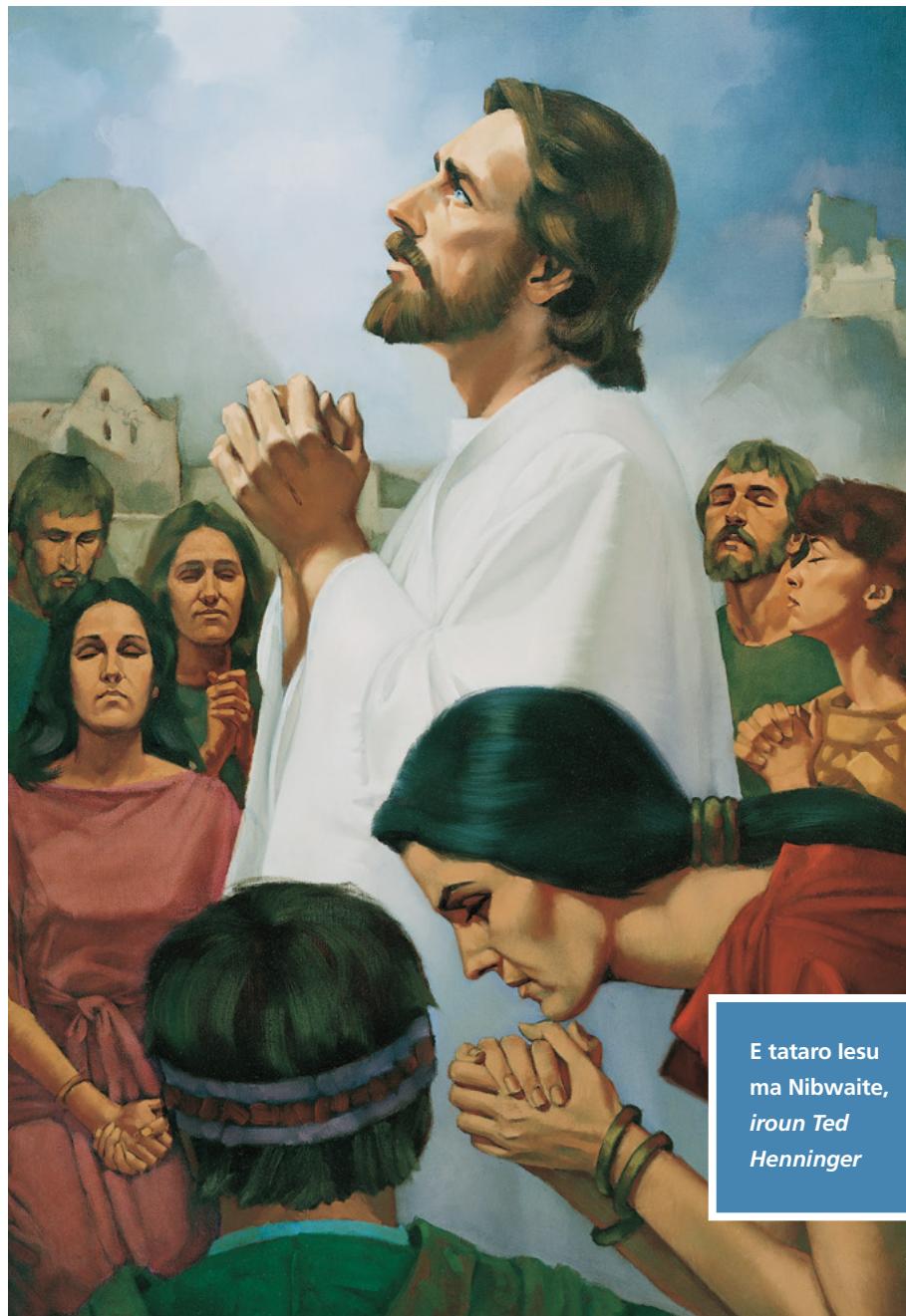
"Ao ngke e a tia ni karaoa aio e manga tang riki."

E butiia bwa a na uotia natia aika uarereke.

"Ao a noora karawa bwa e uki, ao a noria anera n ruo mai karawa n aekan ae e mena i nukan te ai, . . . ao a roko anera nakoia."

"Ao aomata aika uanao a noria ao a ongo ao a taua mwiina" e koaua anne.

Tariu ao mwaneu, E mena te Tia kamai i Ierutarem, ma ana ataibwai ae kororaoi n te bwai are e na kaitaraa ni kareke Tamnei ni Kamaiu, te rabwata ae uruaki ao wawaanakon te raraa, e moana tuan te toa ma Ana Abotoro. Imwiin rierakena nako karawa. E kawariia taian Nibwaite (tiibu ake tabeman). Teuana ae karawataaki n te mwakoro e oota raoi:

**E tataro lesu
ma Nibwaite,
ioun Ted
Henninger**

E "ngirangira" E rawawata ibukin aia buakaka aomatan te bata ae Iteraera. E a tia ni kakoaua i Ierutarem ao ibu-akoia Nibwaite. Ma i aan Ana kaetieti Tamana ma nanona ae kaonaki n te nanoanga. E kakabwaiia ao ni kamai-ua ni kabane ao e tang iaoia ataei aika kakaawaki. Ao ngkanne teuana riki te tai E reirei te otenanti ae tabu n te toa, ibuakoia Nibwaite.

Tariu ao mwaneu, kam kona ni buokira ni kaoka te botaki n toa nakon te Tia Kamaiu? Ara tataro ao ara

kantaninga bwa te namakin ae tii te arona are kaoti man te boki ae tabu aio e kona ni karekeaki inanon te Ekaretia n taian bootaki n toa ike ti kukurei ao n taromauria te Atua te Tama ao Iesu Kristo, ara Tia Kamaiu ao te Tia Kabooira.

Ngkai temanna Ana Abotoro ngai, I kaota au koaua ni Mangautin Iesu Kristo ao tamaroan ao tabun te toa. I kakoaua koauan ana Baire ni Kamaiu ao mimito-ningin te Tia Kamaiu. I ataia bwa E maiu. N aran Iesu Kristo, amen. ■